

Sygn. akt IV U 541/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Monika Wawro
Protokolant:	st. sekr. sądowy Joanna Racis

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2018 r. w Olsztynie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.

o zasiłek chorobowy i zwrot zasiłku chorobowego

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł.

z dnia 19 lipca 2017 r. nr (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. M. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku i ustala, że odwołująca nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z odsetkami w łącznej kwocie 391,92 (trzysta dziewięćdziesiąt jeden 92/100) złotych.

Sygn. akt IV U 541/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. decyzją z dnia 19 lipca 2017 roku znak: (...) na podstawie art. 17 ust. 1 w zw. z 68 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa odmówił M. M. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku z uwagi na wykonywanie pracy zarobkowej podczas zwolnienia lekarskiego, a dodatkowo zobowiązał Ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 391,92 złotych.

Od powyższej decyzji M. M. złożyła odwołanie wskazując, iż we wskazanym okresie nie wykonywała pracy zarobkowej, a czynności w ramach obowiązującej ją umowy zlecenia wykonywał D. B. (1), co zostało zgłoszone jej bezpośrednio przełożonemu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał w całości swoją argumentację z uzasadnienia decyzji z dnia 19 lipca 2017 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca M. M. jest pracownikiem (...) S. A. w Ł.. Jednocześnie wymieniona zawarła z (...) Sp. Z o.o. w T. umowę zlecenia, która obowiązywała w okresie od dnia 27 października 2014 roku do dnia 16 maja 2016 roku, polegającą na serwisowaniu (układaniu) towarów spółki w marketach. Odwołująca podpisała oświadczenie, iż czynności będzie wykonywała osobiście i nie powierzy ich osobie trzeciej.

(d: akta ZUS; zeznania D. B.- k. 94- 94v)

M. M., zgodnie z zaświadczeniem lekarskim (...) pozostawała niezdolna do pracy w okresie od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku, przy czym za okres do dnia 23 maja 2016 roku pracodawca wypłacił wymienionej wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, natomiast za okres od dnia 24 do dnia 26 maja 2016 roku- zasiłek chorobowy.

(d: akta ZUS)

Po uzyskaniu zwolnienia lekarskiego powódka zawiadomiła o tym fakcie swojego bezpośredniego przełożonego w (...) Sp. Z o.o. w T., który nie sprzeciwił się, by od tej pory czynności za Odwołującą wykonywał D. B. (1) i obiecał, że o tym fakcie zawiadomi zleceniodawcę. Pomimo tego, M. M. nadal potwierdzała, iż czynności serwisowe wykonywała osobiście, a także przyjęła wypłacone jej wynagrodzenie, po czym przekazała je D. B. (1).

(d: akta ZUS; dokumentacja- k. 27- 37; oświadczenie- k. 40; zeznania D. B.- k. 94- 94v)

W dniu 16 maja 2016 roku Odwołująca rozwiązała umowę zlecenie z (...) Sp. Z o.o. w T.. Z tym dniem zawarto także umowę zlecenia z D. B. (1), który kwestionariusz osobowy wypełnił już w dniu 29 kwietnia 2016 roku.

(d: akta ZUS; dokumentacja- k. 49- 89)

Decyzją z dnia 19 lipca 2017 roku znak: (...) na podstawie art. 17 ust. 1 w zw. z 68 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa ZUS I Oddział w Ł. odmówił M. M. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku z uwagi na wykonywanie pracy zarobkowej podczas zwolnienia lekarskiego, a dodatkowo zobowiązał Ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 391,92 złotych.

(d: akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. M. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zakres sporu pomiędzy stronami sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczona wykonywała w okresie orzeczonej niezdolności do pracy, tj. w okresie od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku pracę zarobkową.

Zgodnie bowiem z treścią art. 17 ust 1 ustawy z dnia z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2005r. Nr 31, poz. 267), ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W konsekwencji, Sąd winien skoncentrować się na ustaleniu, czy M. M. wykonywała pracę zarobkową w okresie orzeczonej niezdolności do pracy.

Podnieść przy tym należy, iż zasiłek chorobowy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego, rekompensującym utratę zarobków na skutek choroby. Ryzyko ubezpieczeniowe, objęte ubezpieczeniem z tytułu choroby odnosi się do niemożliwości uzyskiwania dochodów w razie jego spełnienia. Zasiłek chorobowy przysługuje zatem tylko

wówczas, gdy choroba uniemożliwia uzyskiwanie dochodu z pracy. Natomiast przez pracę zarobkową rozumie się wszelką aktywność zarobkową, wykonywaną na każdej podstawie prawnej (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, samozatrudnienie) albo bez takiej podstawy (tzw. praca na czarno), bez względu na wymiar czasu tej pracy.

Sąd Najwyższy stwierdził, że pracą zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267) jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2005 r. I UK 370/04 OSNP 2005/21/342, OSP 2006/12/134).

Należy zgodzić się także z ugruntowaną w orzecznictwie interpretacją pojęcia „pracy zarobkowej”- nie chodzi tu bowiem w szczególności o wykonywanie pracy podporządkowanej, czy zależności służbowej, co jest charakterystyczne dla stosunku pracy. Jest to „praca” w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 maja 1996 r. III AUr 388/96).

I tak, przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że, w ocenie Sądu, z całą pewnością Odwołująca nie wykonywała pracy zarobkowej w spornym okresie. Jakkolwiek ubezpieczona nie zadbała o formalne i oficjalne zgłoszenie zleceniodawcy faktu, iż w wykonywanych czynnościach będzie ją zastępował D. B. (1) i nadal podpisywała sprawozdania z wykonanych czynności, zwłaszcza w kontekście podpisanego przez nią zobowiązania, iż czynności wynikające z umowy zlecenia zobowiązuje się wykonywać osobiście, to jednak okoliczności te nie mogą bez żadnych wątpliwości wskazywać, iż wymieniona wykonywała pracę zarobkową w spornym okresie.

Jak wynika z przekonujących i logicznych twierdzeń Ubezpieczonej, okoliczność niezdolności do pracy zgłosiła ona swojemu bezpośredniemu przełożonemu P. R., który miał także świadomość, że czynności za Odwołującą wykonuje D. B. (1) (z którym w terminie następującym po rozwiązaniu umowy z Odwołującą także zawarto umowę zlecenia) i zobowiązał się zgłosić ten fakt zleceniodawcy. Zatem przyjąć należy, iż w ustalonych okolicznościach Odwołująca spełniła obowiązek poinformowania o zaistniałej sytuacji zleceniodawcy. Potwierdzeniem powyższych ustaleń może być także okoliczność, iż D. B. (1) już w dniu 29 kwietnia 2016 roku wypełnił kwestionariusz osobowy. Natomiast brak podjęcia przez P. R. stosownych kroków w celu formalnego wyjaśnienia i rozwiązania problemu nie może powodować dla Ubezpieczonej negatywnych skutków, takich jak utrata prawa do zasiłku chorobowego oraz zobowiązanie do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Nie sposób bowiem zaakceptować sytuacji, kiedy pracownik, bądź zleceniobiorca ponoszą negatywne konsekwencje opieszałości, bądź niedopełnienia obowiązków przez przełożonego.

Nadto, ustawodawca nie wskazał jako podstawy utraty prawa do zasiłku chorobowego- „aktywnej” umowy, lecz faktyczne wykonywanie pracy w okresie niezdolności do pracy, co w rzeczywistości, w sytuacji Odwołującej nie miało miejsca.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc – zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Odwołującej prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 maja 2016 roku do dnia 26 maja 2016 roku i ustalił, że Odwołująca nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami.

S SR Monika Wawro